

SKAK

NR. 12

65. ÅRGANG

DECEMBER 1969

KR. 3,00
incl. moms

BLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Mis har vist glemt at respektere en skak!

INDHOLD

Påsketurneringen i Flensborg – Turneringen i Puerto Rico – FIDE-kongres
Sigfred Pedersen, digter og skakspiller – Partier – Divisionsturneringen
Skal vi have en teoribrevkasse? – Julekonkurrence – Litteratur – Problemskak
Korrespondanceskak – Nyheder

NYHEDER

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds: Jernbanens nye formand: Hans Thomsen, Søllerødgade 30⁴, 2200 København N. Tlf. (01) Ægir 4341.
3. hovedkreds: »Tårnet«, Nyborg har taget navneforandring til: Nyborg Skakklub. Tommerups nye formand: A. H. Iversen, Stationsvej 17, 5572 Tommerup. Telefon (09) 76 10 19.
5. hovedkreds: Hovedkredskasserer Tage Sørensens telefonnummer: (07) 12 58 99.
6. hovedkreds: Horsens Skakforenings nye formand: H. V. Nielsen, Sundvej 1¹, 8700 Horsens.

Flere abonnenter!

Unionen har hidtil tilbudt klubber, der skaffer abonnenter på SKAKBLADET en éngangsprovision på 33¹/₃ %.

Desværre har kun få klubber benyttet sig af det.

Nu udvides dette tilbud således, at hvert medlem får en éngangsprovision på kr. 10,- for hver abonnent, man skaffer!

Antallet af abonnenter bør udvides! Hjælp os venligst med at skaffe dem! Spørg venner og bekendte, som ikke har tid til at spille i klub, om de vil abonnere på SKAKBLADET.

Opgiv venligst emner til: Skakbladets Ekspedition Akademihaven, 4180 Sorø, gironummer 20 801.

Forretningsudvalget.

Dansk Skak Unions styrkeliste

Spilleudvalget har på et møde den 3. oktober ændret styrkelisten således, at Ole Jakobsen nu er nr. 2 efter Bent Larsen. Rækkefølgen iøvrigt er uændret fra sidst listen blev offentliggjort her i bladet (pr. 17. april - se nr. 7, s. 148).

Indbydelse til Vejle-turneringen 1970

Vi glæder os til endnu engang at byde Dansk Skak Unions medlemmer velkommen til Vejle! Turneringen om Vejle-mesterskabet, der afvikles efter unionens regler for lokale turneringer, finder sted på KFUM, Herslebsgade, Vejle.

Der spilles 7 runder efter følgende program:

24. januar kl. 15-19 (E.- og M.-klasse: 15-20): 1. runde.

25. januar kl. 9-13 (9-14): 2. runde. Kl. 15-19 (15,30-20,30): 3. runde.

7. februar kl. 15-19 (15-20): 4. runde.

8. februar kl. 9-13 (9-14): 5. runde. Kl. 15-19 (15,30-19,30): Hængepartier.

21. februar kl. 15-19 (15-20): 6. runde.

22. februar kl. 9-13 (9-14): 7. runde. Kl. 15-21: Hængepartier.

Turneringsindsud (bedes indbetalt samtidig med tilmelding): Elite- og mesterklasse: kr. 35.

1., 2. og 3. klasse: kr. 25. Junior- og begynderklasse: kr. 15.

Tilmelding senest den 17. januar hos Jørgen Askov Moldevej 19² t. v., 7100 Vejle. Tlf. (05) 82 86 43.

Venlig hilsen - og rigtig god fornøjelse!
Skakklubben »Evans« og Vejle Skakklub.

Indbydelse til Kolding byturnering 1970

Kolding Skakring indbyder hermed alle medlemmer af D. S. U. til vor åbne enkeltmandsturnering, der afholdes i logen Katrinegade 25. Vinderen kåres til Koldingmester.

Turneringen afvikles over 7 runder efter unionens reglement for enkeltmandsturneringer.

1. runde spilles lørdag den 17/1 kl. 15-19 (Mesterklassen kl. 15-20).

2. og 3. runde søndag den 18/1.

4. og 5. runde søndag den 1/2.

6. og 7. runde søndag den 15/2.

Spilletiden er søndag fra 9-13 og 15-19 (Mesterklassen 9-14 og 15,30-20,30).

Indskud: Mesterklassen 25 kr., 1. kl. 20 kr., 2. kl. 15 kr., 3. kl. 15 kr. og jun. kl. 10 kr.

Sidste frist for tilmelding 15. december til Kjeld Møller, Snerlevej 19, 6000 Kolding.

Odenseturneringen koordineres!

Odense Skak Union indbyder alle medlemmer af D. S. U. til den første turnering om det åbne odensemesterskab, der spilles efter D. S. U.'s reglement.

Turneringen spilles i Højskoleforeningen, Slotsvænget 1, Odense, på 7 lørdage, kl. 15, 1. gang 10/1-1970, sidste gang 21/2-1970. Turneringsleder E. H. Böttcher, Njalsgade 282, 5000 Odense.

Indskud: Mesterklassen kr. 24,-, øvrige seniorer kr. 18,-, juniorer, der deltager i junior-klasserne, kr. 9,-.

Tilmelding til turneringslederen senest 15. 12. 1969.

p. b. v.

Helge Sundsted.

Indbydelse til Århus Skak Unions åbne enkeltmandsturnering 1970

Til alle spillere, der kunne tænke sig at tilbringe en 3 weekender i Århus, kan vi oplyse, at turneringen om århusmesterskaberne, der afholdes i Studenternes Hus, spilles lørdagene og søndagene 24/1-25/1, 31/1-1/2, 7/2-8/2 og 14/2.

Lørdage for elite- og mesterklassen fra kl. 14 til 19 (øvrige klasser fra 15 til 19).

Søndage for elite- og mesterklassen fra kl. 9 til 14 (øvrige klasser fra 10 til 14).

7 runder efter Monrads system med korrektion. Ved ligestilling i points i eliteklassen spilles dog omkamp om mesterskabet.

Hængepartier afvikles mandag aften i Nordre Skakklubs lokaler i Studenternes Hus.

Turneringsindsud: elite- og mesterklasse 35 kr. 1. klasse 25 kr. Øvrige klasser 20 kr.

Fortsættes side 285

SKAKBLADET

December 1969 . Nr. 12 . 65. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Påsketurneringen 1970 i Flensborg

Efter godt og vel 40 års forløb finder Dansk Skak Unions enkeltmandsturnering – den 61. – atter sted i 4. hovedkreds, i Flensborg ved den skønne Flensborg fjord, hvor grænsen løber midtvejs. Landsholdsspillerne starter turneringen fredag den 20. marts indenfor Hotel Flensborghus' historiske rammer. Fra den 25. marts spiller alle påsketurneringens deltagere på Duborg-Banke, det sted, hvor man i sin tid hentedede munkestenene fra dronning Margrethes slot til at opføre det nævnte Hotel Flensborg-

hus med. Her, højt over fjorden, ligger Duborg-skolen, det danske gymnasium for hele Sydslesvig, der i påsken 1970 vil stille alle lokaliteter til rådighed for skakspillerne.

Dansk Skakklub Flensborg byder hjerteligt velkommen til Flensborg, den gamle by med de mange traditioner, et utal af historiske minder og et mangfoldigt kulturelt liv.

Hanno Asmussen,
formand for
Dansk Skakklub Flensborg.

Vedrørende koordinerede turneringer

De koordinerede turneringer volder stadig visse vanskeligheder, og da det viser sig at være de samme fejl, der går igen, skal disse omtales her.

Ligesom til EMT skal anmeldelser til en koordineret for at være gyldige ske gennem deltagerens klubformand og skal være ledsaget af begrundet angivelse af, i hvilken af EMT's klasser den anmeldte er berettiget til at deltage i. § 1 i reglementet. For hver enkelt spiller skal anføres hvilket resultat, der berettiger ham til deltagelse i klassen. Disse oplysninger skal af turneringslederen videresendes til hovedkredsformanden, når turneringen indberettes.

Resultater fra grupper, der spiller efter Monrads system, skal fremsendes i form af rundeskemaer med tydelig angivelse af modstandernes numre.

I § 9 står der: »Berettiget til at deltage i 1. kl. er spillere, der efter deres klubformands indstilling af den pågældende hovedkredsformand anses for kvalificerede.«

Denne bestemmelse gælder kun for ikke klassificerede spillere, om hvem man må formode, at de har den tilstrækkelige spillestyrke. Den må under ingen omstændigheder anvendes overfor 2. kl. spillere. Nøjagtigt det samme gælder for den tilsvarende bestemmelse i § 10. Klubformanden må ikke anse en klassificeret 3. kl. spiller for kvalificeret til 2. kl.

I § 25 er opført en række betingelser for, at en turnering kan koordineres, den vigtigste af disse er følgende: »Med undtagelse af juniorer skal enhver af de anmeldte deltagere placeres i den øverste klasse, den pågældende i EMT er berettiget til at delteage i.« Dette betyder, at

ingen klasse må suppleres med en spiller fra en lavere klasse, heller ikke selv om det anbefales af klubformanden. Sker det alligevel, kan klassen ikke koordineres.

Det sker, at en spiller lader sig anmelde i en for lav klasse for at få præmie. Gør han det, kan klassen ikke koordineres, og det er ikke udelukket, at han bør tildales efter § 21.

Reglementet godkender kun to slags blandede klasser nemlig en overkvalificeret mesterklasse og en do. første klasse. Ønsker man, at SU skal fastsætte lempeligere op- og nedrykningsgrænser, skal man anmode om det så betids, at deltagerne kan få besked den første spilledag, ellers får man det ikke. Blandede klasser bør så vidt muligt undgås, da de er ufordelagtige for de overkvalificerede, og at spille efter Monrads system i blandede klasser er direkte forkasteligt, fordi deltagerne først kan få besked om op- og nedrykningsgrænser efter turneringens afslutning. Blandede klasser må naturligvis heller ikke suppleres med en spiller fra en lavere klasse.

Det er en udbredt misforståelse, at man kan rykke to klasser op eller ned i en koordineret turnering. Sammenlign hvis en titelløs spiller vinder en stormesterturnering kan han blive international mester, men ikke stormester.

Man ser, at der er mange faldgruber for turneringsledere ved en koordineret turnering. I et senere nummer af Skakbladet vil der muligvis komme en praktisk vejledning, der kan sikre turneringslederne mod at få en eller flere klasser underkendt.

Tb. Haahr,
medlem af SU.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pts.
1. Spasski, Sovjet	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	11 1/2
2. Parma, Jugoslavien	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1	1	1	1	10
3. Bisguier, USA	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	10
4. Browne, Australien	1/2	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1	1	10
5. Schmid, Vesttyskland	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	9 1/2
6. Larsen, Danmark	0	0	1/2	1/2	0	-	1	0	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	9
7. Donner, Holland	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	-	0	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	1	9
8. Kaplan, Puerto Rico	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	-	0	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	8 1/2
9. Damjanovic, Jugoslavien ...	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	-	0	1/2	1/2	1/2	1	1	1	8 1/2
10. Kavalek, Tjekkoslovakiet ..	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	0	1	-	1/2	1/2	1	1	1	1	8
11. O'Kelly, Belgien	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	1	0	1	1	1	7 1/2
12. R. Byrne, USA	0	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	-	1	1	1	0	7 1/2
13. Berrios, Puerto Rico	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	1	0	-	1	1	1	5
14. A. Colon, Puerto Rico	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	0	0	0	0	0	-	1/2	1	2 1/2
15. M. Colon, Puerto Rico	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1/2	-	1	2
16. Martinez, Puerto Rico	0	0	0	0	0	0	0	1/2	0	0	0	1	0	0	0	-	1 1/2

Turneringen i Puerto Rico

Af Bent Larsen

Da jeg i juli for første gang hørte, at puertoricanerne havde fundet på, at de ikke blot ville arrangere FIDE-kongres, men også en mesterturnering, kategori 1A, regnede jeg ikke med, at det ville lykkes for dem at samle tilstrækkelig mange stormestre. Ikke så meget på grund af den korte frist, men på grund af de fire europæiske zoneturneringer. Men det lykkedes altså, og man fik faktisk fat i næsten alle de europæiske stormestre, der ikke behøvede (undertegnede), ikke havde ret til (Kavalek, der ikke »hører til« i noget land; man kan ikke repræsentere et land, hvor man ikke er statsborger eller har haft fast bopæl i tre år) eller ikke havde lyst til at spille zoneturnering (Donner og Schmid). Spasski kombinerede sin deltagelse i turneringen med FIDE-kongressen. I sidste øjeblik, da der alligevel manglede en titelindehaver, fik man fat i Browne, der havde sikret sig den internationale mestertitel ved zoneturneringen i Singapore (efter en ny, tvivlsom regel, en score på to tredjedele i en zoneturnering. Nu kan de svage zoner rigtigt producere internationale mestre; den canadiske zone frembragte omgående tre; det er vel særlig mærkeligt, at en sådan intern canadisk turnering kan give en *international* titel). Men Brownes titel kan man naturligvis ikke kritisere, slet ikke nu!

Turneringens sammensætning lokkede nok adskillige deltagere til at spille forsigtigt mod stormestrene, puertoricanerne lignede »sikre« points. En sådan taktik kan dårligt kritiseres, når den giver en førsteplads, som den altså gjorde for vor nye verdensmesters vedkommende. Men han spillede ikke mange interessante partier. Mod Browne stod han til tab, men reddede sig. Til gengæld blev gunstige stillinger mod Parma og Donner også til halve points.

Bisguier »reaktiverede« sin »passive« stormestertitel – og Browne lavede et stormesterresultat! Den unge australsk-amerikaner med den store forkærlighed for Danmark har sandelig gjort lynkarriere. Jeg spurgte ham, hvad der var hans bedste parti, og han svarede meget ærligt, at han ikke havde spillet nogen gode partier; han havde i denne turnering koncentreret sig om at fabrikere 10 points.

Eksjuniorverdensmester Kaplan spillede meget bedre i denne turnering end i junior-VM i Stockholm fornylig. Han kunne have fået et virkelig godt resultat, hvis han ikke havde sat så meget til mod puertoricanerne. Men det er sommetider svært for en ung mand at banke sine læremestre.

Om mit eget spil er ikke meget godt at sige. Alle fire nederlag skyldtes faktisk, at jeg ikke ville nøjes med remis!

Redaktionen af næste nummer slutter den 10. i denne måned

FIDE-kongres i Puerto Rico

Ihukommende hvor megen plads mit referat af sidste års F. I. D. E.-kongres fyldte (se januarnummeret), vil jeg denne gang nøjes med at bringe nyhedsstof, som har interesse for danske skakspillere. Skulle nogle være interesserede i et mere fyldigt referat, kan det rekvireres hos mig.

1. Lovfortolkninger.

Der var ingen, men som lovet drøftede lovkommissionen § 8 »om rørt brik« og fandt ud af, at den er tilstrækkelig klar, som den lyder i dag.

2. Udnævnelser.

Følgende udnævntes til »International mester«: Karpov (USSR), Rubineti (Argentina), Amos, Ruster, Vranesic og Witt (alle Canada) Garcia (Cuba), Yepez (Ecuador), Ardijansjah og Wotulu (begge Indonesien), *Walter S. Browne* (Australien), Naranja (Philippinerne), Hecht,

Hübner og Mohrlock (alle Vesttyskland), Kostro og Schmidt (Polen), Planinc (Jugoslavien), Saily (USA) samt Siaperas og Vizantiades (begge Grækenland).

Følgende udnævntes til »International dame-mester«: Honfi og Verocci (begge Ungarn) og Malypetrova (Tjekkoslaviet).

3. Turneringer med dansk deltagelse.

Interzoneturneringen for mænd spilles på Mallorca fra 9. november til 13. december 1970.

Studentehold-VM spilles i Israel i august 1970.

Olympiaden for mænd spilles i Vesttyskland (Siegen) fra 4. til 28. september 1970.

Europaturningens finale spilles i Østrig (Kapfenberg) fra 9. til 18. maj 1970.

Europacup for juniorer spilles i Groningen (Holland) fra 22. december 1969 til 9. januar 1970.

Ole Scholler Larsen.

Sigfred Pedersen - digter og skakspiller

Af Jens Enevoldsen

Jeg hørte ikke til Sigfreds intime vennekreds. Vi kendte hinanden ret overfladisk fra Studentergårdens frokoststue i mine unge studenterår sidst i tyverne. Men vi vidste begge, hvem den anden var, og en ren tilfældighed fik vore spor til at krydses.

En aften for en halv snes år siden drev jeg sammen med Johs. ned gennem Nyhavn. Alle skakspillere kender Johs., tidligere redaktør af Ekstrabladets skakspalte og medudgiver af to gode skakbøger Skakspilleren I og II.

Vore maver skreg, og navnlig var vi støvede i halsen. Det blev »Det gyldne lam« vi endte i. Det viste sig, at Sigfred var et eller andet der, jeg husker ikke hvad, en slags konferencier, hedder det vist.

Johs. præsenterede os for hinanden. Vi fik nogle kopper øl, og snakken gik om skak, der viste sig at være en lidenskab hos os alle tre. Sigfred berømmede min bog: »30 år osv.«, og jeg lovede ham et dediceret eksemplar. Til gengæld fik jeg løfte om et dito fra ham af et af hans værker.

Alt var en stor øl-idyl, da vi skiltes. Jeg så aldrig Sigfred siden.

Men jeg holdt mit løfte. Jeg sendte ham bogen, og jeg kunne ikke nære mig for at skrive et digt i den til ham. Vi har jo alle et konfirmationssange-kompleks. Det er såmænd ikke så svært at digte. Se blot, hvor let det gik for Sigfred. Efter nogen tid fik jeg fra ham en bog med et hyldestdigt. Han var ganske klart en »fan«. Det startede således:

»Aldrig var min fyldepens
dansetrin så lette,
som den pen du fører, Jens
mat kan du mig sætte.
Hvert et fornemt skakparti
vundet uden slinger
taler til min fantasi,
som en himmelsk melodi ... osv. osv.

Læg mærke til det smarte rim på mit fornavn. Desværre var det ikke en bog med nogle af hans digte, jeg fik, men den noget svage: »Thyra Danebod«.

Tiden går. En skønne dag er Sigfred væk. Jeg sender ham en tanke, endda flere. Han var skakven.

Hans rigtige venner har rejst ham et minde i en bog: Sigfred Pedersen i digt og hverdag, hvor en række af dem fortæller personligt og smukt om deres døde ven. Forfatteren Johannes Allen står for kapitlet: »Skakspilleren Sigfred«.

Det blev oprindeligt skrevet til ham som en hyldest på hans 60-års fødselsdag. De to fik sig gennem årene en række partier sammen.

Jeg er jo en gammel branchekyndig, så det er ikke svært for mig at se bagom sceneriet og læse den enkle sandhed: Sigfred elskede at spille skak. Om han spillede godt eller dårligt, ved jeg ikke, men det er også uden betydning. Det gode ved skak er, at man kan have lige stor glæde af spillet, enten man er fuser eller mester.

Sigfred har nydt at spille. Af Allens beret-

ning fremgår, hvorledes Sigfred har siddet og taget gas på ham under spillet, således som alle rigtige skakspillere gør det. Modstanderen hånes, han får gode råd, han opmuntres til at fortsætte med at spille skak trods sit åbenlyst ringe talent osv. osv. Der er en uendelighed af muligheder, som i alle lande og på alle sprog har ledsaget skakspillet. Taberens ret til at jamre og komme med undskyldninger er et kapitel for sig.

Sigfred har sikkert mestret repertoireet, der kun kan udspringe af en rigtig skakspillers sjæl. Hvor var det en skam, at vi aldrig fik os et parti sammen. Mit repertoire er ikke ringe. Det var blevet en rigtig sangerkrig.

Sigfred havde den rette ydmyge indstilling overfor skak. Det fremgår af hans bog: »Spillebog for hus, hjem og kro«. En herlig sag. Jeg havde aldrig troet, at jeg skulle komme til at læse om hvorledes man raffer. Følgende indledning til »Russisk kabale« er medrivende: »Denne kabale kender De sikkert i forvejen, men man kan ikke komme udenom den i et værk, der navnlig henvender sig til ægtefæller, der forlængst har talt ud med hinanden ...«.

Hans omtale af skak er kort. Han siger straks, at det er der skrevet nok og godt om i forvejen. Han giver kun et lille ord med på vejen om skakopgaverne, som han ganske åbenbart ikke var en ynder af. Han forstod ikke idéerne i dem. Nej! Han ville have partier,

åbninger og andet, der berørte det praktiske spil.

Sigfred kunne så åbenbart lide at være med i spillet. Allens beretning understreger dette. Og så må vi optage ham i menigheden af store og små, af stærke og svage, af dem, der elskede, måske håbløst, men altid fortryllet af det skønneste af alle spil. Ikke blot et spil, men mere end et spil.

Sigfred var en rigtig skakspiller.

(Sigfred Pedersen i digt og hverdag. 96 s. Forlaget Børge Binderup. 1969. Kr. 36,00).

Nordisk turnering 1969

4763 **Kongeindisk**

Hvid: *F. Thorbergsson*, Island.

Sort: *Ole Jakobsen*, Danmark.

8. runde

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. Lg5, Lg7 4. Sbd2, d6 5. e3, h6 6. Lh4, Sbd7 7. Lc4, e5 8. 0-0, De7 9. Se4.

Hvid vil åbenbart forhindre sort i at spille e4. Det er der dog ingen grund til, f.eks.: 9. c3, e4 10. Se1 efterfulgt af f3 med chancerigt spil for hvid.

9. —, 0-0.

En anden og skarpere mulighed er 9. —, g5 10. Sxf6†, Lxf6 11. Lg3, h5 med kompliceret spil for begge parter. Jeg var imidlertid ikke så kampivrig i dette parti.

10. c3, exd4(?).

Mere i stillingens ånd er 10. —, De8!, et træk jeg overvejede og utvivlsomt havde besluttet mig til, hvis jeg havde været presset til at vinde dette parti.

11. Sxf6†, Lxf6 12. Lxf6, Dxf6.

12. —, Sxf6 13. exd4, Lg4 14. h3, Lxf3 15. Dxf3, c6 16. Tfe1 er en smule ubehageligt for sort.

13. cxd4, Sb6.

Jeg var noget bekymret for denne springers fremtid, men i det følgende klarer den sig udmærket, og dens latente trussel med at besætte feltet d5, får hvid til at begå dumheder.

14. Le2, Le6 15. Sd2, De7 16. e4, c6 17. a4, a5 18. Ta3!.

Truer med at lamme den sorte stilling med Tg3 og Ld3.

18. —, f5!.

Ser farligt ud, men efter 19. exf5, gxf5 er kontrollen over det vigtige centralfelt d5 rigtig kompensation for den splittede bondestilling.

19. d5?!.

Det viser sig, at hvid skal svække sig for meget for at vinde bonden tilbage; hovedsageligt fordi springeren ikke har gode felter til rådighed.

SKAKSANGE

Nu 12.75, portofrit. Giro 14 84 36.

Hau, Lillegade 11, 8500 Grenå.

19. —, cxd5 20. exf5, Lxf5 21. Lf3, Dh4!

Damen skal til d4! 21. —, Df6 er vist også godt, selv om hvid kan komplicere med 22. Sb1, Le4 23. Dc1!

Derimod kommer 21. —, De5 22. Te1, Dx b2 23. Tb3, Dd4 24. Txb6!, Dxb6 25. Lxd5† naturligvis ikke i betragtning for sort.

22. Tb3?.

Også efter 22. Db3, Dd4! 23. Td1, Dc5! står sort bedst. Den hvide stilling er meget vanskelig at behandle, og kun problemtrækket 22. Tc3!! synes at give hvid chancer, f. eks.: 22. —, Sxa4? 23. Lxd5†, Kh8 24. Tc4, og hvid vinder. Ligeledes er 22. Tc3, Dxa4? 23. Lxd5†, Kh8 24. Lxb7 bedst for hvid. Sorts bedste svar er sikkert 22. Tc3, Tac8! 23. Db3, Dd4 med vanskeligt spil for begge parter.

Det ser altså ud til, at bondeofret er korrekt.

22. —, Dd4 23. Sb1, Dxd1 24. Txd1, Sxa4.

Bedre end 24. —, Lc2 25. Txb6, Txf3 26. gxf3!, Lxd1 27. Txd6 og hvid har intet at frygte.

25. Lxd5†, Kh8 26. Txb7.

Hvid har nu vundet bønderne tilbage og tilbød remis. Det afslog jeg naturligvis, for slutspillet er højest sandsynligt tabt for hvid. Thorbergsson var desuden ved at komme i tidnød.

26. —, Tab8 27. Txb8, Txb8 28. b3, Lxb1!.

Bedre end 29. —, Lc2 30. Tc1, Lxb3 31. Lxb3, Txb3 32. Sd2.

29. bxa4.

Tvunget.

29. —, Lc2 30. Ta1, Lxa4 31. f3, Tb4 32. Te1, Td4!.

Det er vigtigt at erobre diagonalen a2–g8 til den sorte løber.

33. Tc8†, Kg7 34. Tc7†, Kf6 35. Tf7†, Ke5 36. Le4, Lb3 37. Ta7, Ta4! 38. Lx g6, Ta1† 39. Kf2, a4 40. Tb7, Kd4 41. Le8, Lc4.

Det hemmelige træk. På 42. Tb4 vinder 42. —, a3 43. Lb5, d5 let. Hvid har ingen

ÆRESMEDLEMSDIPLOMER

Flerfarvede. Format: dobbelt A4.

Kr. 5,00 (incl. moms) pr. stk.

MONRADTAVLER

indtil 9 runder – 36 deltagere. Format: ca. 47x80 cm!

5 stk. kr. 11,25 incl. moms.

Skakbladets Ekspedition, Akademi-
haven, 4180 Sorø. Giro 2 08 01.

**DANSK
SKAK
UNIONS
EMBLEM
I SØLV**

med nål, knap eller brochenål tilsendes portofrit mod indbetaling af kr. 10,00 på giro 2 08 01 eller ved indsendelse af frimærker.

**Skakbladets ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø**

parade mod a-bondens fremmarch og kunne roligt have opgivet. Resten kræver ingen kommentarer.

42. Lxa4, Txa4 43. g4, d5 44. h4, Kc3 45. f4, d4 46. g5, hxg5 47. fvg5, d3 48. Td7, Ta1 49. Ke3, Th1. Opgivet.

Det var Thorbergssons første nederlag i tre på hinanden følgende turneringer om nordensmesterskabet.

4764

Siciliansk

Hvid: *Ole Jakobsen*, Danmark.

Sort: *Rolf Martens*, Sverige.

9. runde.

1. Sf3, g6 2. e4, e5 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Lg7 5. Sc3, a6.

Rolf Martens har altså ingen lyst til at spille dragevarianten.

6. Lc4, e6 7. Le3, b5 8. Lb3, Lb7 9. f3, Se7 10. Dd2, Da5.

Den sorte opstilling er ikke efter min smag. På 10. —, d5 er 11. Lh6! stærkt, f. eks.: 11. —, Lxh6 12. Dxb6, dxe4 13. 0–0–0 med kraftigt angreb.

11. 0–0–0, 0–0 12. Lh6, Lxh6 13. Dxb6, b4 14. Sce2(?).

Bedre er 14. Sa4!, f. eks.:

a) 14. —, e5? 15. Dg5.

b) 14. —, Sbc6 15. h4!, Sxd4 16. Txd4, Lc6 17. h5, g5 18. Df6!

I begge tilfælde med gevinststilling for hvid.

14. —, De5!

Naturligvis ikke 14. —, e5? 15. Dg5.

15. h4, a5! 16. h5, g5!

På 16. —, Dg7? har hvid det behagelige valg mellem

a) 17. hxg6, fxg6 (17. —, hxg6 18. Dg5 se b) 18. Dxb6†, Kxb6 19. Lxe6 og

b) 17. Dg5, f6 18. Dc5, a4 19. Sxe6, Dh6†

20. Sf4†!, axb3 21. hxg6, bxa2 22. Txb6, a1(D)† 23. Kd2 og sort er færdig.

17. f4, gxf4??

Den afgørende fejl. Sort skal spille 17. —, Dg7, f. eks. 18. Dxc7†, Kxc7 19. fxc5, Lxe4 20. The1! med klar fordel for hvid. En instruktiv variant er 20. —, Lxc2? 21. Sf4, Lb7 22. Lxe6, fxe6 23. Sfxe6†, dxe6 24. Sxe6†, Kg8 25. Sxf8, Kxf8 26. Td8†, Kf7 27. Tf1†, Ke6 28. Tf6†, Ke5 29. Tf8, Sbc6 30. Txa8, Lxa8 31. g6! og hvid vinder!

18. Th4!

Det hvide tårn griber nu afgørende ind i kampen. Sort skal parere den fæle trussel 19. Tg4†. Efter 18. —, Sbc6? vinder hvid elegant med 19. Sf3, Dg7 20. Tg4!, Dxc4 21. Sg5.

18. —, Dg7 19. Dxc4!

Rolf Martens havde i 17. træk overset, at 19. —, e5? kan besvares med 20. h6, exf4 21. hxg7, Kxc7 22. Sxf4, og hvid bør kunne vinde slutspillet.

Truslen 20. Tg4 er nu ikke længere til at imødegå, f. eks.: 19. —, Kh8? 20. h6, Dg6 21. Tg4.

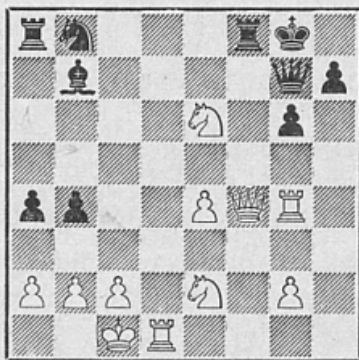
Sort forsøger sig derfor med et svindelnummer, og det er også den bedste praktiske chance.

19. —, a4! 20. Tg4, Sg6 21. hxg6, fxc6.

Hvem er det egentlig, der angriber? På 22. Dc7? følger jo 22. —, axb3 23. Dxb7, Dh6† 24. Kb1, Dd2!! 25. Tc1, Sc6!! med uklart spil, f. eks. 26. Sxc6, Dxe2 27. Se7†, Kg7 28. Dxd7?, Dxc2†! 29. Txc2, bxa2† 30. Kc1, a1(D)† 31. Kd2, Tf2† og sort vinder.

En god mulighed er tilsyneladende 22. Lxe6†, dxe6 23. Dd6, men efter 23. —, Ta6 24. Dxb4, a3! har sort modchancer. Jeg var desuden slet ikke indstillet på forsvar. Det er så svært at omstille sig. Hvid har et stort udviklingsforspring, og det er ikke mærkeligt, at der findes en afgørende kombination. Den fine pointe er, at bønderne a4 og b4 er svage i slutspillet!

22. Lxe6†, dxe6 23. Sxe6!!, opgivet!

Efter det tvungne 23. —, Txf4 24. Txf4!, De7 25. Td8†, Dxd8 26. Sxd8, La6 27. Sd4, Sd7 28. Sdc6 vinder hvid endnu en bonde.

Noter af Ole Jakobsen.

Velkommen til Leon Dantry

Det er med glæde, vi hermed introducerer tegneren *Leon Dantry* for SKAKBLADET's læsere, og vi håber, læserne vil få lige så megen fornøjelse af bekendtskabet som

red.

LEON Dantry

— Er det dyrlægen? Jeg har slugt en hest.

Leon Dantry.

— Ka' du så komme ud og forsvare mig, tror du!

DIVISIONS-TURNERINGEN

1. runde. Slutresultat

3. division, gr. 4: Ølgod - Assens	3½ - 4½
---------------------------------------	---------

2. runde. Slutresultater

1. division:	
Herning I - Vejlbj-Risskov	3 - 5
Frederiksberg - Studenterf. I	3 - 5
2. division, gr. 1:	
Glostrup - Maribo	5 - 3
2. division, gr. 2:	
Esbjerg Skf. - Evans	1½ - 6½
3. division, gr. 2:	
Indslev - Odense Skk.	5 - 3
3. division, gr. 3:	
Års - Nordre III	1½ - 6½

Ved redaktionens slutning var fristen på 10 dage for indgivelse af protest mod de bedømte hængepartier fra 1. og 2. runde endnu ikke udløbet. Indgives protest vil dette blive meddelt i næste nr., ellers er resultaterne endelige.

3. runde. Resultater

1. division:	
Roskilde I - Herning I	2½ - 4½ + h
Kbh.v. Skf. - Studenterf. I	5 - 3
Kampklubben I - Frederiksb.	4 - 4
Vejlbj-Risskov - Nordre I	3 - 5
2. division, gr. 1:	
Kampkl. II - Studenterf. II	4½ - 3½
Maribo - Gladsaxe	3½ - 4½
Capablanca - Glostrup	5 - 3
Læseforen. - Sundbyerne I	5½ - 2½
2. division, gr. 2:	
Holstebro - Nordre II	2½ - 5½
Randers - Århus Skk.	5½ - 2½
Evans - Centrum	7 - 1
Esbjerg Skf. - Hjørring	5½ - 2½
3. division, gr. 1:	
Gentofte - Roskilde II	6 - 2
Rønne - Hillerød	2 - 6
Helsingør - Lyngby-Virum	3 - 5
Holbæk - Sundbyerne II	5 - 3
3. division, gr. 2:	
Korsør - Vordingborg	2½ - 5½
Nykøbing F. - Vejle-Allested	6 - 2
Indslev - Sorø	4 - 4
Odense Skk. - Kassemose	3½ - 4½

3. division, gr. 3:

Lemvig - Ålborg Skf.	3 - 4 + h
Års - Nørresundby	2½ - 5½
Vejlgård - Skanderborg	4½ - 3½
1968 - Nordre III	6 - 2

3. division, gr. 4:

Assens - Åbenrå	4½ - 3½
Tønder - Nordre IV	4½ - 3½
Haderslev - Herning II	4½ - 3½
Als - Ølgod	2½ - 3½ + 2h

Stillinger efter 3. runde

1. division:

Nordre I	16	3,0
Københavns Skf.	14½	3,0
Studenterforeningen I	12½	2,0
Frederiksberg	11½	1,5
Vejlbj-Risskov	11½	1,0
Herning I	11 + h	1,0
Roskilde I	9 + h	0,0
Kampklubben I	9	0,5

2. division, gr. 1:

Capablanca	18½	3,0
Gladsaxe	13½	3,0
Kampklubben II	12	1,5
Glostrup	12	1,5
Studenterforeningen II	11½	1,0
Sundbyerne I	10½	1,0
Læseforeningen	9½	1,0
Maribo	8½	0,0

2. division, gr. 2:

Evans	18½	3,0
Randers	14	2,5
Århus Skk.	13½	2,0
Nordre II	13	2,0
Esbjerg Skf.	10½	1,0
Holstebro	9½	0,5
Centrum	9	1,0
Hjørring	8	0,0

3. division, gr. 1:

Lyngby-Virum	18	3,0
Gentofte	15½	2,5
Hillerød	13½	2,0
Helsingør	11½	1,5
Roskilde II	10½	1,0
Rønne	10½	1,0
Sundbyerne II	8½	0,0
Holbæk	8	1,0

3. division, gr. 2:

Vordingborg	17½	3,0
Nykøbing F.	16	3,0
Sorø	14	1,5
Indslev	13½	2,5

Kassemose	10	1,0
Odense Skk.	9½	0,0
Korsør	8½	1,0
Vejle-Allested	7	0,0

3. division, gr. 3:

1968	15	3,0
Ålborg Skf.	14 + h	2,5*
Nordre III	13	2,0
Vejgård	12	1,5
Nørresundby	11 + 2h	1,0*
Skanderborg	11 + 2h	0,5*
Lemvig	10½ + h	0,5*
Års	6½	0,0

3. division, gr. 4:

Haderslev	15 + h	3,0
Assens	14 + h	3,0
Als	13 + 2h	2,0*
Nordre IV	12½	1,0
Herning II	12	1,0
Tønder	9½ + h	1,0
Ølgod	8½ + 2h	0,0*
Åbenrå	7½ + h	0,0

Juniorturneringen i Glasgow 13.-22. juni 1969

Af Ivan Sørensen

Turneringen, der blev afviklet på Wolfson Hall, var Skotlands første internationale juniorturnering. Deltagerne kom fra 9 forskellige lande og måtte ikke være fyldt 19 år. Det var et glimrende arrangement under kompetent ledelse af den unge Levy, der med dygtige medhjælpere forstod at gøre turneringen til en oplevelse af de store. Foruden det rent skaklige blev der tid til en udflugt til Edinburgh. Tanken er, at juniorturneringen skal gøres til en årlig begivenhed, og hvis det klapper lige så godt fremover, som tilfældet var i år, er der noget at se frem til for danske juniorer!

Turneringen blev fortjent vundet af skotten McKay, der det sidste år har været i stadig fremgang. Som eks. kan nævnes, at han ved olympiaden scorede 11½ af 16 mulige ved 4. bræt; for øjeblikket rangerer han som nr. 2 på Skotlands styrkeliste efter Pritchett. Sammen med jugoslaven Cukic, førte han turneringen fra begyndelsen. Disse to skilte sig tydeligt ud fra de øvrige deltagere, bl. a. ved større teorikendskab og erfaring. I det øvrige felt var der stor jævnbyrdighed og her kunne alt ske.

Selv lagde jeg temmelig dårligt ud med 2 p. i de første 5 runder, men fik så rettet op på resultatet med 3 p. af de sidste 4. Det kneb især med teorikendskabet, hvilket til dels skyldes, at jeg lige havde rejst mig fra eksamensbordet og derfor ikke fået tid til den forberedelse, der var både ønskelig og nødvendig, men også i det praktiske spil havde jeg fæle huller.

Alt i alt en belærende turnering, hvor jeg blev gjort opmærksom på mine mest skrigende fejltagelser!

Slutstillingen: 1. McKay, Skotland 7, 2. Cukic, Jugoslavien 6½, 3. Borngässer, Vesttyskland 6, 4. Wirthensohn, Schweiz 5½, 5. Sørensen, Danmark 5, (S.-B.: 18,75) 6. Markland, England 5 (S.-B.: 18,50), 7. Ireton, Irland 3½, 8. Baljon, Holland 3, 9. Dussol, Frankrig 2½, 10. Rosenberg, Skotland 1.

4765 Ben-Oni

Hvid: Ivan Sørensen, Danmark.

Sort: Baljon, Holland.

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, e5 4. Sc3, d6 5. e4, g6 6. f3.

Tilstræber den lukkede variant i Sämischsystemet. Normalt spilles 6. h3.

6. —, Lg7 7. Le3, 0-0.

Bedre Sh5.

8. Dd2, Sa6?

Her burde i det mindste spilles Sh5. 9. g4 kunne da besvares med 9. —, Sf4 og nu ikke 10. Lxf4, exf4 11. Dxf4, f5 med godt spil for sort.

9. Sge2, Sc7 10. g4, h5 11. gxh5, Sxh5 12. 0-0-0, a6 13. Sg3, Sf6.

Sandsynligvis bød Sf4 de bedste chancer.

14. h4, De8? 15. Lh6, b5 16. h5, bxc4 17. Lxc4, Dd8 18. Tdg1, Sfe8 19. Lxg7, Sxg7 20. Dh6, Df6 21. Sge2.

Dronningafbytningen på f4 må selvfølgelig undgås.

21. —, Sce8 22. f4, exf4 23. Txg6.

Var dette blevet spillet før f4, havde sort haft muligheden 22. —, Dxf3 23. Txg7†, Sxg7 24. Tg1, Lg4 25. Dg5, f6 26. Dxc4, Dxc4 27. Txg4 med fordel til hvid, men intet øjeblikkeligt afgørende.

23. —, fxg6.

På 23. —, De7 følger Sxf4 med truslen Txg7† efterfulgt af Sg6.

24. hxg6, sort opgav.

Et læserbrev

Kære Bent Larsen!

Jeg forstod udmærket Deres oplysende indlæg *Informator* i oktober-nummeret, og behøver ikke Isidor Meyer Perlsteins enfoldige ord: »Nu ser vi, hvem der vinder spillet; alt andet er vrævl!«

Uden ironi mod Dem.

Kjeld Holm, Nakskov.

Skal vi have en teoribrevkasse?

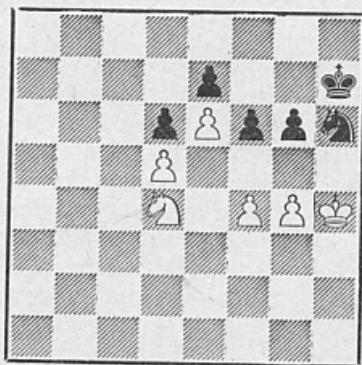
Af Bent Larsen

Måske skal den hedde *analysebrevkasse* eller noget helt andet, måske skal vi slet ikke have nogen. Ideen har jeg flere steder fra, bl. a. fra *Larry Evans'* artikler i *Chess Life*, de fleste af dem består nemlig af svar på spørgsmål fra læserne. Man behøver f. eks. ikke at være stormester for at finde fejl i teoribøgerne. Den første, der gjorde mig opmærksom på en fejl i min lille bog om den åbne variant i Spansk, var vist 12 år gammel.

Men autoritetstroen er jo temmelig stor, og rundt omkring sidder folk så og kan ikke rigtig tro, at en kendt skakforfatter har uret. Det skulle bl. a. være den slags spørgsmål, der kunne sendes til den eventuelle brevkasse. Fejl og uklarhed i anerkendte bøger må have en vis almen interesse. Det samme gælder naturligvis for kommentarer og analyser i Skakbladet. Vort kære spil er som bekendt så vanskeligt, at vi laver fejl allesammen, det kan ingen med rette blive fornærmet over at blive gjort opmærksom på. Men egentlige fejl er naturligvis ikke det eneste, der kan give anledning til interessante spørgsmål, måske får en læser øje på en mulighed, som kommentatoren slet ikke har set.

De fleste af de spørgsmål, Evans besvarer, har med åbningsteori at skaffe, han har således måttet erkende adskillige fejl i den af ham selv reviderede *Modern Chess Openings*. Men her er et eksempel på et midtspil- og et slutspilspørgsmål, som jeg har lagt mærke til, fordi der i begge tilfælde virkelig var tale om, at indsenderne havde gjort et fund, men deres analyser var unøjagtige, hvorved deres ideer ikke kom til deres ret, og Evans nøjedes desværre med at påpege hullerne i analysen.

Fejl fra 1880

Dette er stilling 136a i *Fine:Basic Chess Endings*, som også mange danske spillere er i besiddelse af. Det er en komposition af Horwitz fra 1880 og påstås at være en remisstilling trods den tilsyneladende overvældende hvide positionsfordel. Dette begrundes med varianter, der begynder med 1. f5, gxf5! Men et sted i staterne sidder en fyr, der synes, at hvid må

vinde, og selv om han »ikke kan fordrage at ligne en idiot og overse noget simpelt«, skriver han altså og spørger Evans, om ikke hvid vinder med 1. g5, fxc5 2. Kxg5, Kg7 eller 2. fxc5, Sf5† 3. Sxf5, gxf5 4. Kg3, Kg7! klarer sort sig.

Jamen, jamen, jamen! Manden har jo set noget rigtig, han er bare begyndt med det forkerte træk! Efter 1. Sc6! Sg8 2. g5! vinder hvid naturligvis uden videre, den sorte springer er spærret inde, den hvide konge går til dronningfløjen, og sort kommer i trækvang. Det er virkelig så simpelt, at det er meget mærkeligt, hvis Horwitz' studie har stået uimodsagt siden 1880.

Fin dronningmanøvre

Jude Acers fra San Francisco, som jeg har haft fornøjelsen at spille mod, står på den amerikanske styrkeliste som »master«, så han hører til blandt de stærkere af indsenderne. Han er blevet irriteret over, at det »fantastiske« parti Addison-G. Sigurjonsson fra Fiske-mindeturneringen i Reykjavik sidste år kommenteres forkert i alle skakblade, således at et offer på h7, der ser fuldstændig rutineagtigt ud, ikke har fået den fortjente anerkendelse. Nu sender han en »fuldstændig« analyse af stillingen og spørger, om den ikke er rigtig.

Partiet så sådan ud:

4766

Nimzo-indisk

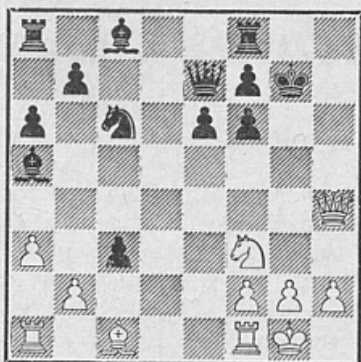
Hvid: Addison. Sort: G. Sigurjonsson.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0-0 5. Ld3, c5 6. Sf3, d5 7. 0-0, dxc4 8. Lxc4, De7 9. a3, La5 10. Ld3, a6 11. e4!, cxd4 12. e5, dxc3 13. exf6, gxf6 14. Da4!, Sc6 15. Lxh7†!!, Kh8 16. Le4, b5 17. Dd1, Td8 18. Sd4!, Dc5 19. Lxc6, Txd4 20. Df3, Ta7 21. Dxf6†, Kh7 22. Le3, Lb6 23. Tad1, e5 24. Lh6, Tg4 25. Le4†, opgivet.

Et flot parti. Men nogle kommentatorer, bl. a. *Kmoch i Chess Review*, påstod, at sort kunne have holdt remis med 15. —, Kxh7. Efter 16. Dh4†, Kg8? 17. Lh6 eller 16. —, Kg6 17. Dh6†, Kf5 18. Dh7†, Kg4 19. h3 er der åbenbart ikke mere at se på, men Kmochs remisvariant er 16. —, Kg7. Derefter opstår denne stilling:

Se diagrammet næste side

Kmoch siger, at hvid må nøjes med remis efter 17. Lh6†, Kg6, f. eks. 18. Le3, Kg7 eller 18. Dg4†. Acers slår ned på den første variant og analyserer således: 18. Le3, Kg7 19. Dg4†, Kh7 20. Dh3†!!, Kg7 21. Lh6†, Kg6 22.

Sh4†!!, Kxh6 (Eller 22. —, Kh7 23. Sf5 o. s. v.). 23. Sf5†, Kg5 24. f4†, Kg6 25. Dh6† (25. Dg4† er et træk hurtigere), Kxf5 26. Dh7†, Kg4 27. Dh3. Dronningmanøveren til h3 for at gøre plads til den dræbende springerskak på h4 er da nydelig. Men Evans ødelægger analysen ved at angive det stærkere forsvaret 18. —, e5!.

Jamen ... Acers' idé er jo rigtig! 17. Dg4†!, Kh7 18. Dh3†!!, det vinder uden videre. Pointerne er de samme som i Acers' analyse, den

hvide løber står lige så godt på c1 som på e3: 18. —, Kg8 19. Lh6 eller 18. —, Kg6 19. Dh6† eller 18. —, Kg7 19. Lh6†, Kg6 20. Sh4†!!.

(Jeg har ikke sat ? ved noget sort træk, men 10. —, a6 er meget mistænkeligt. Når hvids løber har forladt c4, er der nok ikke tid til at lege med »truslen« b5).

Ikke alle opdagelser af denne art er rigtige, selvfølgelig ikke. Et meget ungt skaktalent havde fået min »Åbningsspillet« i julegave og faldt i forundring over en variant, hvor sort taber dronningen. At tårn plus let officer plus en god stilling kunne være rigelig kompensation var nyt for ham, og en lærer, der var en stærk skakspiller, var desværre flyttet til en anden skole. Men man lærer af at spørge.

Hvis redaktøren i det hele taget har sat dette her i bladet, er det fordi, han også synes, det er en god idé. Der er jo ingen, der siger, at vi skal have en brevkasse i hvert nummer.

Lad os nu se, hvad der kommer ud af det. Send spørgsmålene til: Bent Larsen, Baunegårdsvej 12, 2820 Gentofte.

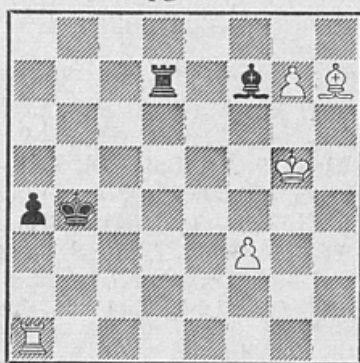
SKOLESKAK

Rivende udvikling i skoleskakken

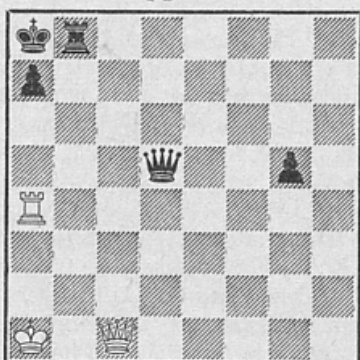
Fra alle egne af landet meldes om et stort antal begyndere, der er gået i krig på de tavlede felter. Senere på sæsonen skal vi nok via vor »elektronhjerne« i Skanderborg få opklaret, hvor mange vi er.

Juleopgaver for skoleskakelever

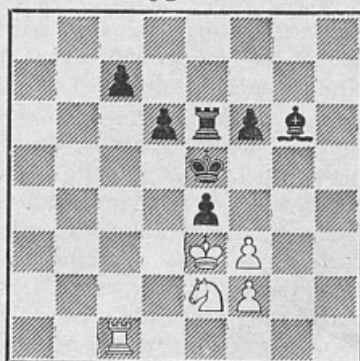
Opgave 1

Opgave 2

Opgave 3

Hermed ønsker vi alle vore læsere og løsere en glædelig jul med tak for en livlig kontakt i det forløbne år.

I alle opgaverne er det hvid, der er i træk, og man skal selv afgøre, hvem der vinder, eller om stillingen er remis. Da der er meget at spekulere over, har vi sat fristen til 5. januar 1970.

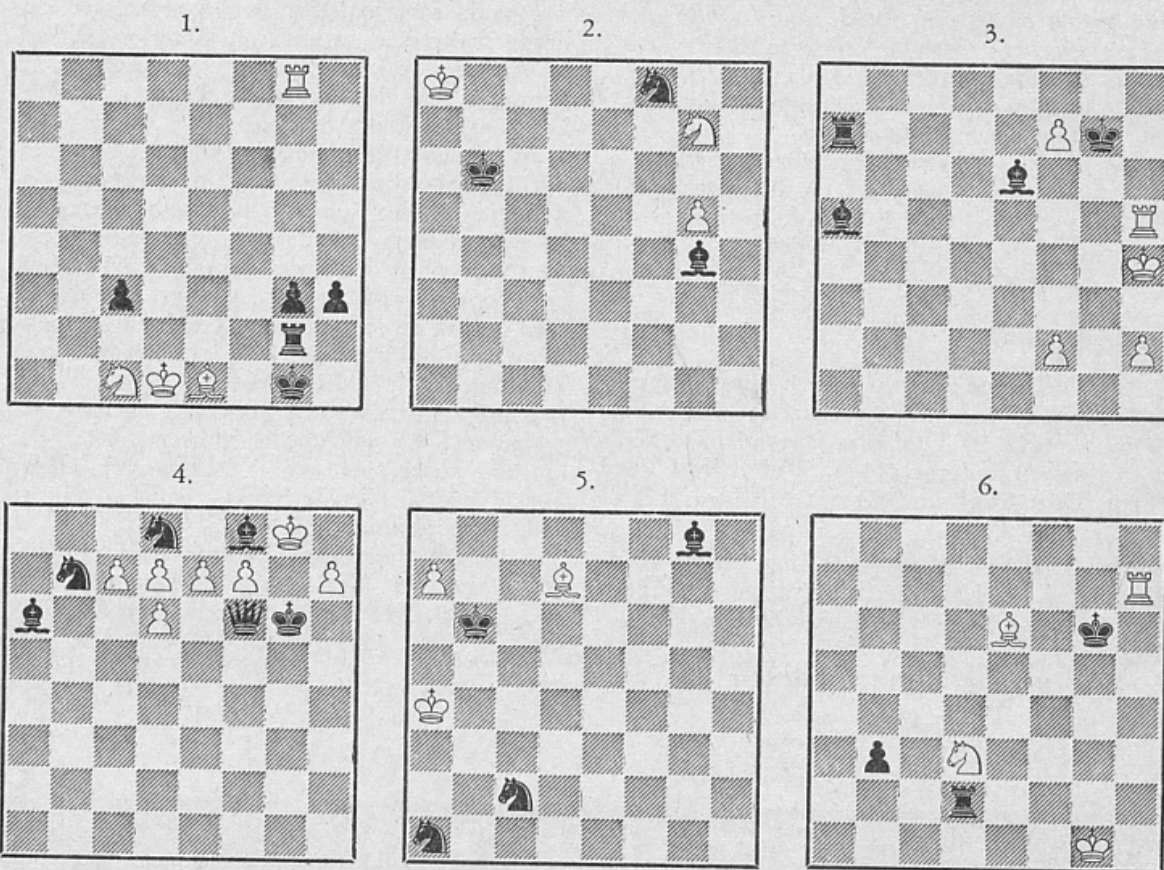
Der er 10 pæne skakpræmier til rigtige løsninger, der til alle opgaver (så meget røber vi!) er korte og klare. Løsningerne sendes til: B. Borgå, Lindbjerg 47, 6200 Åbenrå.

»Den bedste D-gevinst jeg har set«

skriver Leif Hansen, København, om opgaven i nr. 11, hvor løsningen er 1. Sg6† efterfulgt af h3. Stor tilslutning til opgaven! Af 59 løsninger udtrak vi: Jens Winther, Nyborg, og Klaus Andersen, Gedved, der begge får en skakpræmie.

Mange løsninger fra Nordjylland (Hjørring, Brønderslev, Dronninglund m. m.). Vi regner med, at I kommer igang med skakken ved jeres skoler.

Julekonkurrence

I alle julekonkurrencens 6 opgaver er hvid i træk. Ved løsningen skal det for hver stilling angives om hvid eller sort vinder, eller om stillingen er remis. Endvidere skal de vigtigste varianter, som fører til dette resultat, anføres.

Blandt dem, der har løst flest opgaver rigtigt, trækkes lod om 3 kontante præmier på 100, 50 og 25 kr. Desuden udsættes 10 ekstrapræmier

bestående af E. Verner Niensens bog »Træk af Kampklubbens historie«, som fordeles ved lodtrækning blandt alle indsendere, som har løst mindst 3 af opgaverne rigtigt.

Løsninger skal være redaktøren i hænde senest den 5. januar 1970. Adressen er: *Hans Rasmussen, Toftevej 10, 8220 Brabrand.*

God fornøjelse i juledagene – opgaverne er ikke så lumske som sidste år!

LITTERATUR

Filosofi

Petrosjan, T. V. Nogle problemer ved skaklig tænkings logik. Autoreferat (eget resumé) af afhandling for opnåelse af den videnskabelige grad: filosofisk kandidat. Jerevan 1968. Oversat til dansk af Carl Andersen. 38 s. Duplikeret. Skakhus-forlaget, Kbh. (1969). Kr. 16,00 + moms.

For det første er det meget vanskeligt at forestille sig, hvem der kunne have glæde af at læse dette referat. Skakspillere vil ikke have nogen glæde af det, fordi der næsten intet siges om skak undtagen ud fra et filosofisk synspunkt. For skakspillere, der har filosofiske in-

teresser, kan referatet heller ikke være til glæde, fordi man kun har med et resumé at gøre, så man ikke får tilstrækkeligt indblik i, hvad der egentlig er Petrosjans teori, og hvilke grunde han vil give til støtte for den.

Denne mangel på argumenter og den form, hvori resuméet foreligger – nemlig som en oversættelse til dansk – gør at også filosoffer, der er interesseret i skak vil have meget vanskeligt ved at se, om de ville have glæde af selve afhandlingen. Som filosof får man det indtryk, at enten har Petrosjan selv ikke særlig god forståelse på filosofi eller logik, eller også har oversætteren ikke lavet en god oversættelse.

Endelig må det siges, at både det første titel-

blad og forsiden må betragtes som vildledende eller forkert, da der netop ikke er tale om Petrosjans afhandling, men som det fremgår af side 3 (*det er dette titelblad, som de bibliografiske oplysninger ovenfor refererer til. Red.*) et referat af afhandlingen. Prisen taget i betragtning kan man kun fraråde enhver at købe bogen undtagen som et kuriosum.

Per Thyge Jørgensen,
mag. art. og afdelingsleder
ved Filosofisk institut,
Århus Universitet.

Problemskak

Fabel, Karl; C. E. Kemp. Schach ohne Grenzen (T. R. Dawsons Märschenschach) / Chess unlimited (T. R. Dawsons fairy chess). Südwestschach-Reihe. Bd. 14). Walter Rau Verlag, Düsseldorf und Kempten/Allgäu. 1969. 74 s. DM 9,20.

De to eksperter I »Feskak« (Fairy chess) Karl Fabel og C. E. Kemp har udgivet en smuk bog med udvalgte opgaver af T. R. Dawson (1889–1951).

»Skak uden grænser« indeholder 120 dia-

grammer, og teksten er både på tysk og engelsk og forklarer omhyggeligt de givne opgaver og deres temaer.

Feskak, som jo behandler opgaver med ændrede skakregler, er af T. R. Dawson behandlet systematisk i ca. 5000 opgaver, og han må betragtes som den egentlige skaber af feskakken som anerkendt område.

Af opgavetyper, som behandles, kan nævnes 1) »Slagskak«, hvor der er slagtvang, og hvor den vinder, som kan få sine brikker slået. 2) »Patopgaver«, hvor man fremtvinger pat. 3) Opgaver med retrograd analyse. 4) »Hjælpepatopgaver«, hvor hvid og sort hjælpes ad med at lave en matstilling. 5) »Maximumer«, hvor sort stadig skal gøre sit længste træk (undtagen i matstillingen). 6) Opgaver med nye brikker, f. eks. græshopper, natryttere, kameler etc. 7) »Neutrale brikker«, efter den spillers ønske, som er i træk. 8) »Rumskak«, hvor brikkerne bevæger sig fra celle til celle i en terning. osv.

Biløsningsdjevælen er på spil, selv om det er ældre opgaver. Nr. 1, side 41 kan også løses ved 1. De1, Df5 og nr. 6b, side 55 ved 1. Td3, Ge2 2. Td7, Gd1 3. Tf7, Ge6 ≠.

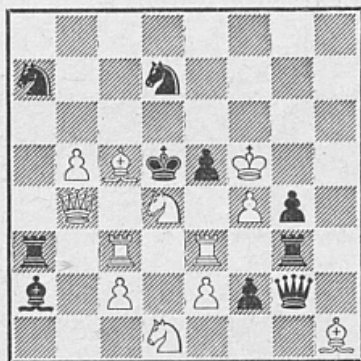
V. Røpke.

PROBLEMSKAK

Redaktion: *Jan Mortensen*, Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup (originalopgaver). Tlf. (01) 99 25 58
O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, 2720 Vanløse (løsninger). Tlf. (01) 71 70 78

Dom i tottræksturneringen 1967

8470. Cor Goldschmeding
1. præmie

Mat i 2 træk

I forførelserne 1. Tb3?, Sc5! 1. Sb3?, Sb5!
1. Tf3?, ef4! og i løsningen 1. Sf3! fremkommer tilsammen 4 sæt nowotny på de to felter b3 og f3. Ialt 8 mattræk i nowotnyvarianterne, d. v. s. det højst mulige.

2. præmie. 8433. *Comins Mansfield*: Kc8, Df7, Te4, Tg5, Lg2, Sd7, Ba6, Bb4, Bb5, Bc2,

Be6, Bf4–Kd5, Df5, Ba7, Bc3, Bc4, Bd6, Be5.
1. Se5. Den sorte dronning binder sig selv på 3 forskellige felter og fremkalder endnu 5 varianter.

3. præmie, 8488, *Tore Andersson*: Kg8, Dh8, Td1, Td8, Le5, Lf7, Sc5, Sf5, Bb4–Kd5, Db8, Ta2, Ta7, Lc1, Lc8, Sb5, Sd3, Bc4, Bc6, Be3, Be6, Bg5. 1. Lc3. Sort parerer truslen ved selvfrigørelse af Sd3 eller Bd6 hvilket i begge tilfælde medfører grimshawspærringer på d2 og d7.

1. Hædrende omtale. 8451. *Lars Møller Pedersen*: Kf6, Dd7, Ta3, Sd5, Be3, Bg2–Ke4, Lh7, Sg5, Bb7, Bc6, Bd4, Be6. De fire forførelser 1. Sc7?, 1. Se7?, 1. Sf4? og 1. Sb4? medfører alle selvspærring for den hvide dronning. Rigtig er kun 1. Sb6!.

1. Hædrende omtale, 8517. *Arnoldo Ellerman*: Kb8, Dh2, Tc5, Tc7, Le8, Se7, Sg7, Bd5–Kd8, De5, Ld3, Ld4, Sa5, Be4, Bf5. Forsøget 1. d6? med selvfrigørelse af Tc7 (truer 2. Tc8 og 2. Td7) fører intet til på grund af De6! Rigtig er 1. Lc6, og nu frigør sort tårnet i de to varianter 1. —, Df6 og 1. —, De7.

3. Hædrende omtale. 8463. *Petko A. Petkow*: Kc8, Dc2, Te4 Tf6, La3, Sf3, Sf8, Bd3,

Be2-Kd5, Dc1, Th4, Th6, Lh2, Ba4, Bb2, Bb6, Bc6, Bg6. Nowotny i forførelsen 1. Tg4?, c5! og løsningen 1. Tef4! med ændrede matændringer. Desuden matveksel efter 1. —, Df4.

1. *Rosende omtale*. 8483. H. V. Tuxen. 4-grenet stocchi med god nøgle.

2. *Rosende omtale*. 8490. Petko A. Petkow.

4-grenet matveksel efter sorte skakker i en symmetrisk stilling.

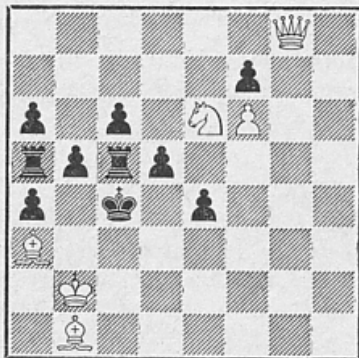
3. *Rosende omtale*. 8541. N. Kaschtscheev. 3-grenet stocchi.

Spærrefrist i 3 måneder.

O. G. Lauritzen. Jan Mortensen.

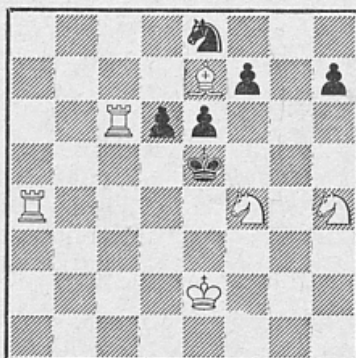
Originalopgaver

8809. Harald Kjær
København

Mat i 2 træk

8810. Arthur Madsen
Svendborg

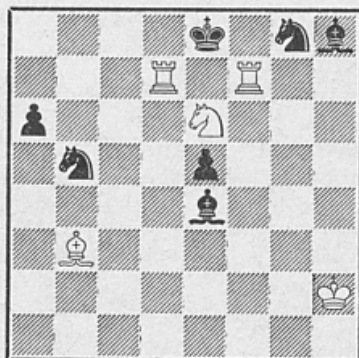
Mat i 2 træk

8811. Poul Hage
Rønne

Mat i 3 træk

8812. Friedrich Chlubna
Wien (Østrig)

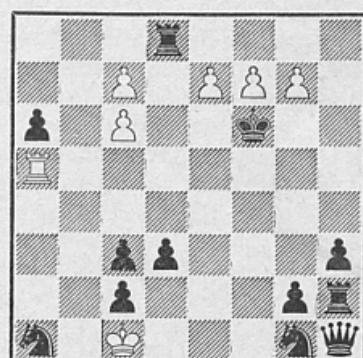
Mat i 4 træk

8813. Erkki A. Wirtanen
Helsinki (Finland)

Selvmat i 2 træk

8814. Knud Hannemann, Kbh.
Tilegnet R. Prytz

Selvmat i 3 træk

Løsninger til opgaverne i oktobernummeret

Nr. 8784 af A. Ellerman: 1. e3?, Df1! 1. Df3?, Sc5! 1. Lg6?, Tf3! 1. Lb1?, Lf3! Løsning 1. Lh7!.

Nr. 8785 af H. Knüppert: Se-d4! Forsøget 1. Sf4 strander på 1. —, Tf6. (O.G.L.) 1. Sex c7?. Tf3!.

Nr. 8786 af A. Stefánsson: 1. Dg3. Træk-tvang.

Nr. 8787 af Poul Hage: 1. Se1 tr. 2. Te5† 1. —, h2, 2. Sg2. 1. —, Sf3, 2. g4† tre modelmater. (O.G.L.). 1. Se5?, Th2, 2?.

Nr. 8788 af S. Jensen: 1. Dh4, Tf4, 2. Dd8. 1. —, Td6, Tf8, 2. De4. 1. —, ~ 2. Dh8†.

Nr. 8789 af W. Weber: 1. Kh2, Kf2, 2. Dg3†, Kf1, 3. Df4†. Trækpligt (V. R.).

Løserturneringen

Total oktober: P. Banggaard 105, A. Christiansen 167, Jens Claussen 326(4), A. Dithmer 23(11), B. Guldager 418, V. E. Hesselberg 133(1), N. Høiberg 117, Ove Kroll 41, K. B. Larsen 15(1), N. Liltorp 5, O. Reeh 147, V. Røpke 425(35), L. C. Schmidt 213, L. Skov 398, V. Søndberg 458, P. Sørensen 95, K. Thrane 384(13), P. Østerbye 101(9) og øvrige løsere uforandrede.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen*, Klostervej 23, 5000 Odense, tlf. (09) 12 52 50, postgiro 96 38.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1968: H. Laurberg vundet over Bent Jochumsen, Svend O. v. Seelen vundet over Hans Rasmussen.

1. klasse: 301: 4/6. - 303: 2/6, 2/1. - 305: 4 opgiver alle partier, 6/2, 6/7.

2. klasse: 609: Partiet 1 mod 4 indkaldes til bedømmelse. - 619: 2-7. - 623: 2-7. - 624: 7/6, 2/3, 4 skal indsende afskrift mod 5. - 625: 3/2, 6/4. - 626: 5/6, 2/3, 2/7, 2-5. - 627: 7/2, 3/5. - 628: 5/1, 5/7, 6/5, 1/2, 6/1, 4/5. - 630: 1/6. - 631: 5/7, 4/7, 5/1, 1/7, 2/7.

3. klasse: 690: 3/2. - 697: 7/1, 7/3, 6/7, 6/5, 1/5. - 698: 3/2, 3/2. - 699: 2/4. - 700: 3/7, 2/7, 6/3, 5/3. - 701: 3/6, 3/1, 6/2. - 702: 2/5.

4. klasse: 598: Partierne 4 mod 5 og 5 mod 3 indkaldes til bedømmelse. - 602: 4/2. - 605: 7-5, 6-7. - 608: 3/1, da 1 er tavs. - 611: 6/5. - 612: 6/1, 5/3. - 613: 3/4, 1/6, 1-2. - 615: 3/1, 7/3. - 616: 4/3.

Afsluttede grupper

M. 163:

1. E. H. Petersen, Hørsholm	2		
2. Chr. W. Nielsen, Hjørring	4 1/2	2.	30,35
3. Jørgen Nielsen, Viby J.	2 1/2		
4. K. Hemmingsen, Frenderup	1		
5. Chr. Bitsch, Viborg	3 1/2	3.	21,65
6. Fl. Johansen, København	2 1/2		
7. Ove Søgaard, København	5	1.	39,00

Nr. 7 rykker op i landsholdsklassen.

II 608:

1. G. Hansen, Ballen	1		
2. Vagn Pedersen, Stovrøde	5	1.-2.	21,35
3. E. Hess, Valby	3 1/2		
4. H. P. Nissen, Bylderup Bov	2 1/2	3.	13,35
5. Verner Hansen, Espergærde	2		
6. Ole Lauridsen, Vejle	5	1.-2.	21,30
7. N. L. Agger, Hvidovre	1		

Nr. 3 er tavs og betragtes som udtrådt.

II 612:

1. Ebbe J. Outzen, Skodborg J.	1 1/2		
2. Knud Lysdal, Silkeborg	4	3.	13,35
3. P. Gallmayer, Næsby	5	1.-2.	21,35
4. Erik Pedersen, Uggerslev	2 1/2		
5. Bjarne Bæk, Skive	0		
6. O. E. Mikkelsen, Albertslund	3		
7. Poul Reinseth, København	5	1.-2.	21,30

II 618:

1. J. Klausen, Nr. Alslev	2 1/2		
2. B. Lassen, Nykøbing F.	3		
3. E. J. Welling, Hvidovre	1		
4. N. L. Agger, Hvidovre	2		
5. N. Chr. Øllgaard, Esbjerg	3 1/2	3.	13,35

6. Kurt B. Larsen, Vordingborg	4	2.	18,65
7. T. Nicolajsen, Pårup	5	1.	24,00

II 619:

1. Elo Julin, Jonstrup	1		
2. Karl Jensen, Glostrup	3 1/2	3.	6,70
3. K. Merstrand, Skovlunde	1/2		
4. S. Johannesen, Valby	5 1/2	1.	24,00
5. R. O. Callesøe, Risskov	3		
6. F. C. Hansen, Solrød Strand	4	2.	18,65
7. Preben B. Petersen, Rønne	3 1/2	3.	6,65

II 620:

1. Gram-Pedersen, Århus	2 1/2		
2. Ejler Yttesen, København	3	2.	13,35
3. Kaj Rosell, Århus	4	1.	18,65
4. Lars Bisgaard, København	2 1/2		

II 623:

1. Leo Rasmussen, Sandager	1 1/2		
2. Vagn Sørensen, Ølgod	4	2.	18,65
3. Gunnar S. Larsen, Ikast	2		
4. P. Nysteen, Randers	0		
5. Verner Christensen, Kærby	3 1/2	3.	6,70
6. Frits Hansen, Thisted	5 1/2	1.	24,00
7. Erik Pedersen, Åbyhøj	3 1/2	3.	6,65

III 680:

1. Bent Jensen, Hørning	1		
2. Leif Bärentz, Vordingborg	2		
3. Finn Morell, Køge	1		
4. Ralf Ploug, København	4	3.	13,35
5. Knud E. Eriksen, Munkebo	5 1/2	1.	24,00
6. Preben Jørgensen, Glostrup	4 1/2	2.	18,65
7. Holger Nielsen, Odense	3		

III 688:

1. Johanne Nielsen, Odense	5 1/2	1.	24,00
2. Erik Borgå, Ålborg	2 1/2		
3. Jens P. Jensen, Støvring	4 1/2	2.	18,65
4. Holger Hviid, Hvidovre	1 1/2		
5. Jens Gade, København V	0		
6. Andy Adersen, Kruså	4	3.	13,35
7. J. B. Sørensen, Skive	2		

III 693:

1. Ove Bitsch, Roskilde	3	2.	6,70
2. Otto Larsen, København	6	1.	18,65
3. John Hald, Vorup	0		
4. Poul E. Nielsen, Haslev	3	2.	6,65

IV 599:

1. Knud Johan Jacobsen, Års	0		
2. N. Kristoffersen, København	5	1.-2.	21,35
3. Chr. Bendtsen, Greve Strand	1		
4. Bjarne G. Hansen, Tøving	4	3.	13,35
5. Niels P. Johnsen, Hoven	2		
6. S. A. Mikkelsen, Brønderslev	5	1.-2.	21,30
7. Jens N. Christensen, Århus	3		

IV 602:

1. Ove Eriksen, Munkebo	5	1.-2.	21,35
2. Jan Faarborg, Virum	4	3.	13,35
3. Ove Frost, Nakskov	0		
4. E. Christoffersen, Glostrup	5	1.-2.	21,30
5. Niels Pedersen, Ålborg	2½		
6. Ove Dubøl, Næstved	3½		
7. Svend Aa. Møller, Brønshøj	1		

IV 606:

1. Chr. N. Jacobsen, København	1		
2. Thomas J. Tronhjem, Lemvig	5	1.-2.	21,35
3. Sv. Aa. Hansen, Kerteminde	2		
4. Frank Frost, Ålborg	1		
5. Bent Jensen, Hørning	5	1.-2.	21,30
6. J. Bækgaard Jensen, Jelling	3		
7. Samuel Jensen, Odense	4	3.	13,35

Axel Nielsen.

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Arne Henriksen*, Syrenvej. 6880 Tarm, tlf. (07) 37 11 49, postgiro 10 59 15.

NYHEDER

Fortsat fra side 270

Opmærksomheden henledes på, at opnåede resultater i eliteklassen eventuelt får indflydelse på sammensætningen af den øverste klasse på 10 spillere (århusklasse), det er hensigten at gå over til næste år!

Tilmeldelse skal ske gennem klubformændene, og må være turneringslederen *Svend Eriksen*, Ålborggade 24, 8000 Århus C, telefon 12 44 72, giro nr. 8 21 99, i hænde senest torsdag den 15. januar.

N. B. Lynturneringen om århusmesterskabet spilles i Studenternes Hus - fredag den 14. december kl. 19,30.

Tilmeldelse til ovenstående adresse senest d. 10. december.

Århus Skak Union.

Indbydelse til Holbæk amts enkeltmandsturnering 1970

Enkeltmandsturneringen spilles på Lamme-fjordskroen, Hørve i dagene: 4. - 13. - 21. - og 28. jan. samt 5. og 15. februar 1970. Åben for alle medlemmer af Dansk Skak Union. Der spilles i 1. - 2. - 3. og 4. klasse. Indskud henholdsvis 25 - 15 - 15 og 10 kr.

Der spilles 7 runder efter Monrads system. Tilmelding og indskud senest 15. december 1969 til *H. M. Olsen*, Højsted, 4591 Follenslev, telf. (0491) Eskebjerg 177.

H. M. Olsen.

Indbydelse til Ribe amts- og Esbjerg byturnering 1970

Turneringen spilles på Palads Hotel i dagene 11/1 (kun mestersklassen), 18/1, 25/1, 8/2, 15/2 og 22/2. Der spilles i mesterklasse, 1.-, 2.- og 3. klasse samt i juniorklasser. Turneringsindskud 20 kr., juniorer under 18 år dog kun 10 kr. Der spilles efter EMT's reglement. Tilmelding senest den 7. januar til turneringslederen, *V. Rexen*, Ewalds allé 46, Esbjerg. Telefon (05) 12 03 81.

Hans Nissen.

Indbydelse til Säffle Schackklubbs juleturnering 1970

Säffle Schackklubb afholder i dagene 27.-31. december en turnering over 7 runder efter Monrads system. Turneringen er åben for alle spillere uanset spillestyrke. Også udenlandske spillere er velkomne.

Præmier: 300, 200, 100, 50 og 25 sv. kr. Desuden ærespræmier. Turneringsindskud: 30 sv. kr.

Samtidig afholdes også en juniorturnering over 7 runder for juniorer (født 1951 eller senere), som ikke ønsker at deltage i hovedturneringen.

Præmier i juniorturneringen: 100, 50 og 25 sv. kr. samt ærespræmier. Turneringsindskud: 20 sv. kr.

Oplysninger om turneringen kan fås ved *Uno Kjellin*, Finnerud 4143, 660 30 Värmlands Nysäter, Sverige. Tilmeldelser sendes til Uno Kjellin inden den 12. december.

K. S. U. vandt over Skåne i den årlige junior-skakmatch

Søndag den 14. september drog et udvalgt københavnsk juniorskakhold på 20 spillere over Sundet og mødte i Malmø 20 juniorspillere, udtaget af Skånes Schackförbund.

Resultatet blev en klar sejr på 15-5 til K. S. U.-tropperne, der nu har udlignet svenskernes hidtidige føring, idet hvert af de to forbund nu har 1½ points i kampen om vandrepriemien.

Berlingske Tidende.

Københavns juniorbyhold i Hamburg

I efterårsferien var 12 juniorer med Bent Jacobsen som leder inviteret til Hamburg af Hamburger Schackklub von 1830 e. V.

De sidste to år har Hamburg været tyske juniormestre, og man skulle derfor have ventet, at vi ville møde stærk modstand. Vi vandt imidlertid alle 3 matcher klart: 1830-KSU 4½-7½, Hamburg II-KSU 3½-8½, Hamburg I-KSU 5-7. De første 6 mand på Ham-

burg I's hold udgør holdet, der vandt det tyske mesterskab. De blev slået $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$. Intet under at Christian Zickelbein, formand for 1830, sagde, at det ville være gået bedre for Hamburg, hvis vi havde mødt hans hold hver gang. Københavns hold (med antallet af opnåede points i parentes) var: Sven Pedersen ($2\frac{1}{2}$), Jacob Øst Hansen ($2\frac{1}{2}$), Carsten Hansen (2), Thorbjørn Rosenlund ($2\frac{1}{2}$), Torben Christensen (1), Lars Petersen ($2\frac{1}{2}$), Carsten Petersen ($1\frac{1}{2}$), Jens Hartung Nielsen ($1\frac{1}{2}$), Leif Rasmussen (2), Ib Skovgård ($\frac{1}{2}$), Torben Knöchel (2), Jan Gerstoft ($2\frac{1}{2}$). Holdopstillingen var bestemt ved en skriftlig afstemning blandt deltagerne.

Der blev også tid til andet end at spille skak. Morsomt var der i St. Pauli, men også besøg på BP's olieraffinaderi, hos hr. Zickelbein, hvor vi så fodboldkampen Vesttyskland-Skotland og middag i den elegante restaurant i fjernsynstårnet gjorde turen til en oplevelse.

Sven Pedersen.

Jugoslavisk besøg

Den jugoslaviske klub Domzale har været en tur i Skandinavien. I Danmark vandt klubben den 25. oktober over Randers Skakklub med 9-5. Dagen efter tabte jugoslaverne til Vejlbj-Risskov Skakklub med 7-3.

Svend O. von Seelen, Esbjerg

har deltaget i en række turneringer i udlandet. Herom fortæller han selv:

I IBM-turneringen i *Amsterdam* spillede jeg i 1. klasse, hvor jeg vandt min gruppe og har ret til at deltage i reservegruppen næste år.

Herefter deltog jeg i turneringen i *Whitby* (England), hvor der var 62 deltagere i den åbne turnering, som spilledes med 11 runder efter schweizersystemet i dagene 28. juli til 8. august. Turneringen vandtes af Fuller, Australien med 9 p. Nr. 2-3 blev Burger og Formanek begge USA med hver 8 p. Selv scorede jeg $6\frac{1}{2}$ p. og kom ikke blandt præmietagerne. Preben Sørensen, Vejle deltog også og opnåede 6 p.

Fra 6. til 14. september deltog jeg i en turnering i Spanien. Den blev spillet i en lille nordspansk by - *Berga* - der var 26 deltagere, og den afvikledes efter schweizersystemet. Resultatet blev: 1. Bellon, Spanien $7\frac{1}{2}$, 2. Eppinger, Vesttyskland 7, 3. Seelen $6\frac{1}{2}$. - I denne lille by fik jeg rigtig lejlighed til at se spanske hjem og prøve spansk mad, da jeg flere gange blev inviteret hjem til nogle af bestyrelsesmedlemmerne. Det var vældig interessant, og da der var 5000 ptas i 3. præmie, var det en god tur.

Fra 20. til 28. september deltog jeg i *Impera* (Italien). Her var der 52 deltagere i mesterklassen fra 8 nationer og man spillede 9 runder efter schweizersystemet. Turneringen vandtes af Ostojic, Jugoslavien med hvem jeg spillede remis. Jeg nåede en 5. plads med $5\frac{1}{2}$ p., hvil-

ket jeg var yderst tilfreds med efter at jeg startede med to nuller.

Fra 4. til 11. oktober spillede jeg i *Bern*, hvor der var 42 deltagere, som spillede 9 runder efter schweizersystemet. Vi var to fra Jylland, idet Jan Rode Pedersen, Skanderborg også deltog. Endvidere deltog R. Rubeksen, Færøerne. Turneringen vandtes af Max Blau, Schweiz og Junhke, Vesttyskland med hver $7\frac{1}{2}$ p. Nr. 3 Gasic, Jugoslavien $6\frac{1}{2}$ og 4. Seelen 6. Jan Rode Pedersen var også med fremme indtil de sidste 2 runder, hvor det glippede. I et forrygende parti mod Gasic ofrede han en officer for optimistisk, og da angrebet ikke slog igennem, gik det hurtigt den forkerte vej. Rubeksen kom ikke rigtig med.

»Tårnet«-Ballerups juniorbyturnering 1969

60 juniorer deltog i turneringen, der blev spillet 8.-9. november på Rugvænget skole i Ballerup. Det var en monrad-timeturnering med 5 runder i mester- og 1. klasse, 7 i 2. og 3. klasse.

I *mesterklassen* var der 10 deltagere, og først efter 4 omkampe mellem Lars Petersen, 1941 og Per Auchenberg, Albertslund kunne bymesteren 1969 kåres. Det blev Lars Petersen med $6\frac{1}{2}$ p., Per Auchenberg fik $5\frac{1}{2}$ p. Herefter fulgte: 3. Thorbjørn Rosenlund, Vanløse $3\frac{1}{2}$, 4. Svend Kronborg 3, 5. Allan Frederiksen, Øbro $2\frac{1}{2}$, 6.-8. Jesper Bergman, Gladsaxe, Fl. Brun, Hvidovre og Søren Godtfredsen, Brøndbyerne hver 2, 9.-10. Allan Kristiansen, Hedehusene og H. Borregård, Skovlunde hver 1.

Præmietagere i de øvrige klasser blev:

1. klasse (16 deltagere): 1.-3. Fl. Lund, Albertslund, Peter V. Andersen, Øbro og Eigil Petersen, Vanløse hver 4, 4. Jan Brauner, Amager $3\frac{1}{2}$.

2. klasse (16 deltagere): 1. Birger Nielsen, Øbro, 2.-3. Leif Vanting, Herlev og Karsten Madsen, Valby hver 5, 4. Finn Madsen, Vanløse $4\frac{1}{2}$.

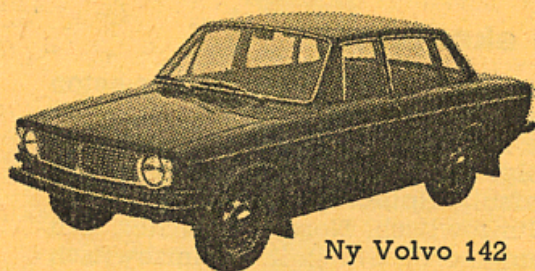
3. klasse (18 deltagere): 1. Carsten Høe, Brønshøj Skf. 7, 2. Per Westh, Holsteinsgades skole $5\frac{1}{2}$, 3. Vang Larsen, Frederikssund 5, 4. Jan Jensen, Holsteinsgades skole $4\frac{1}{2}$ (efter omkamp med Tore Svanvek, Hareskov).

Efter præmieuddelingen, der blev foretaget af »Tårnet«s formand, Harry Petersen, spillede 20 mand lyn i 2 grupper. I gruppe 1 vandt Lars Petersen og Thorbjørn Rosenlund begge en adgangsbillet til simultanstævnet mod Bent Larsen samme sted onsdag den 12. november.

»Tårnet«-Ballerup.

Zoneturneringer

I zoneturneringen i Athen blev Finn Petersen nr. 11 (af 18) med 8 p. og i Raach scorede Ole Jakosen $8\frac{1}{2}$ p. og blev nr. 18 (af 22). Endelig blev Ingrid Larsen nr. 15-16 med $4\frac{1}{2}$ p. i damernes zoneturnering i Veseli (Tjekkosllovakiet). Referater i næste nr.

Ny Volvo 142

De bli'r en bedre bilist
- hvis De kører hos LIS!

Effektiv undervisning
efter Deres behov
- meget lav dumpeprocent!

Elever hentes og bringes
- kun København.

Tlf. 01 91 21 65
(kl. 8-9)

Lis Tjørnhøj-Thomsens køreskole
Våbenstedvej 15, 2730 Herlev

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24
KØBENHAVN K
TELEFON BYEN 6291
BUTIK GIRO
EN GROS Dansk 86178
FABRIK Norsk 99303
FORLAG Svensk 4205
P O S T O R D R E

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50
Pr. år kr. 10,00

Dansk Skak Unions reglements-hæfte 1. udg. Lommeformat!

indeholdende reglementer for divisionsturneringen, enkeltmandsturneringerne, herunder junior-danmarksmesterskabet. Kamplederinstruksen samt F.I.D.E.'s regler for skakspillet!

Uundværlig for turneringsskakspillere!

Pris kr. 10,00 (incl. moms). Tilsendes portofrit mod indbetaling på giro 2 08 01, Skakbladets ekspedition, Akademihaven, 4180 Sorø.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition samt hos postvæsenet. Abonnementspris pr. år: kr. 30,00 (Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island). Øvrige udland: kr. 33,00 pr. år. Enkelte numre samt hele ældre årgange kan købes i ekspeditionen.

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Æblehavevej 9, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: E. Meedom, Kirkebakken 14, 2600 Glostrup.

Juniorleder: H. Grau-Hansen, Østervænget 17, Overlund, 8800 Viborg. Tlf. (06) 62 02 83.

Propaganda og korrespondanceskak: Chr. Waagner Nielsen, Arendalvej 9, 9800 Hjørring.
Tlf. (08) 92 32 56.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Toftevej 10, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i A. Backhausens Bogtrykkeri ved Holger J. Sørensen, 8700 Horsens.

Aflleveret til postvæsenet den 2. december 1969.

Nyheder i skakbøger

- Alfred Kristensen/Bjørn Nielsen: **Alt om skak.** – En artig nyhed er netop kommet på bogmarkedet, idet den smukke og digre bog »Alt om skak« er blevet genoptrykt til glæde for de mange skakspillere, der har søgt bogen forgæves, siden den blev udsolgt for henved 20 år siden. – »Alt om skak« indeholder bl.a. følgende afsnit: Spilleregler, Åbningsspillet, Den tvingende kombination, Aron Nimzowitsch, Nordiske partier, Om skakstrategi, Amatørens teknik og kampmoral, Slutspillet, Nimzowitsch kommenterer, Problemerkunsten og det praktiske spil, Bent Larsen spiller – foruden et væld af glimrende partier, billeder, studier og opgaver. Bogen, der fremtræder i smukt udstyr og stort format, er en oplagt og kærkommen julegave til enhver skakspiller. – 468 sider, indb. i smukt lærredsbind 126,00
- Noteringsbog** med plads til 200 partier er nu atter på lager; register til modstandernavne. Solidt indbundet 36,00
- Keres: **Spanisch bis Französisch.** Fin åbningsbog. 374 sider, indb. 31,75
- I samme serie er tidligere udkommet og kan stadig leveres:
- Keres: **Dreispringerspiel bis Königsgambit.** 333 sider, indb. 29,75
- Boleslawski: **Caro-Kann bis Sizilianisch.** 478 sider, indb. 34,75
- Boleslawski: **Königsindisch bis Grünfeldverteidigung.** 351 sider, indb. 44,50
- Schwarz: **Skandinavisch und Jugoslawisch.** 240 sider, indb. 46,50
- I samme serie er tidligere udkommet og kan stadig leveres:
- Schwarz: **Das klassische Damengambit.** 324 sider ... Indb. 36,75 – Hft. 24,25
- Schwarz: **Nimzo-Indische Verteidigung.** 448 sider ... Indb. 64,50 – Hft. 56,50
- Schwarz: **Holländisch.** 392 sider ... .. Indb. 54,50 – Hft. 46,25
- Schwarz: **Die Bird Eröffnung.** 158 sider ... .. Indb. 21,75 – Hft. 17,00
- Schwarz: **English.** 300 sider ... .. Indb. 45,50 – Hft. 39,75
- Schwarz: **Caro-Kann.** 368 sider ... .. Indb. 60,75 – Hft. 54,50
- Schwarz: **Die sizilianische Verteidigung.** 587 sider ... .. Indb. 61,50
- Schwarz: **Die französische Verteidigung.** 576 sider ... .. Indb. 73,00
- Schwarz: **Aljechin- und Nimzowitsch-Verteidigung** ... .. Indb. 36,50
- I serien »Weltgeschichte des Schachs«, som er en lækkerbidsken for den, der vil studere mesterpartier, kan følgende bind nu leveres:
- Bind 4: Adolph Anderssen, bind I. 604 partier ... .. Indb. 66,00
- Bind 6: Morphy/Paulsen. 420 partier ... .. Indb. 53,00
- Bind 7: W. Steinitz. 575 partier ... .. Indb. 80,00
- Bind 9: I. Tschigorin. 400 partier ... .. Indb. 49,00
- Bind 14: J. R. Capablanca. 568 partier ... .. Indb. 66,00
- Bind 18: M. Euwe, bind I. 488 partier ... .. Indb. 60,00
- Bind 21: P. Keres. 500 partier ... .. Indb. 60,00
- Bind 23: M. Botwinnik. 400 partier ... .. Indb. 58,00
- Bind 24: W. Unzicker. 326 partier ... .. Indb. 49,00
- Bind 25: M. Tal. 419 partier ... .. Indb. 58,00
- Bind 26: T. Petrosjan. 350 partier ... .. Indb. 58,00
- Bind 36: Sowjetschach IV. 400 partier ... .. Indb. 49,00
- Bind 38: Jugoslawisches Schach II. 482 partier ... .. Indb. 65,00
- Botwinnik siegt.** 50 partier ... 5,00 – **Keres siegt.** 57 partier 6,00
- XVIII. Schacholympiade, Lugano 1968.** Forord af Alois Nagler, omtale af tidligere olympiader af Hans J. Schudel, kampberetning af J. Kupper, 24 prægtige billeder, 87 partier, 20 partislutninger, turneringstabeller m.m. En fornem bog! 239 sider, indb. 90,00
- Tidligere er udkommet og kan stadig leveres:
- 18. Schacholympiade, Lugano 1968.** 1905 partier fra alle for- og finalegrupper, uden kommentarer. – Hft. 52,00
- XVII. Schach-Olympiade, Havanna 1966.** 62 af de bedste partier, 93 fine billeder, oversigt over alle spilleres resultater og over tidligere olympiader. 328 sider, indb. 44,00

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense – Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 96 38 – Svensk postgiro 54 70 03 – Norsk postgiro 9 93 24

2700 BRØNSHØJ
KOBELVANGET 55.2 TH
505 HK OLE POULSEN